

иако се многу ретки, сè уште се наоѓаат и натаму во иднина кон нивното изнаоѓање ќе биде обрнато посебно внимание.

Во последно време се збогати збирката и со монети и банкноти и тоа; австриски, турски, швајцарски, германски, руски, француски, бугарски, српски, и др. кои имаат различно датирање, а најчести се од XIX век, потоа од 1912, 1914—1918 год.

Еден вид на документационен материјал кој претставува особен интерес за историјата на нашите градови се разгледниците. Во овој оддел се наоѓаат само стотина разгледници од нашите градови, кои се фотографирани пред педесетина години, а некои се и постари. На повеќето од нив се наоѓаат и значајни историски објекти, како на пример турските касарни во Битола, потоа некои училишта, цркви, манастири, тврдини, како Калето во Скопје, мостови кои денес не постојат, а и урнатини од првата световна војна во Битола.

Друга една збирка, која е во својот почеток, е фонографската. Животен говор на луѓето, кои ги преживеале најсудбоносните моменти во својот живот

претставуваат драгоцен прилог кон расветлувањето на историските настани. Така, оваа година на теренот — Битола, Ресен, Охрид, Струга снимени се на магнетофонска лента искажувањата на личностите кои активно учествувале во Илинденското востание, или на друг начин го помагале истото. Некои од нив даваат и такви детални податоци кои тешко би се нашле во било каква литература. Освен податоци за Востанието во своите искажувања некои се задржуваат на положбата на народот во тоа време, за разните пропаганди кои делувале во Македонија, како и за настаните околу Младотурската револуција. Од посебен интерес се искажувањата на една соработничка и пријателка на Ленин, како и нејзината работа во Русија во време на Октомвриската револуција.

Напорите што овој оддел ги прави во збогатување на историската документација, секако, ќе бидат уште поголеми во иднина и ќе се одвиваат главно на теренот на нашата Република, па дури и надвор од неа.

Ј. А

„ИСТОРИСКИ ПРЕГЛЕД“ ПОД ИМЕТО „НАСТАВА ИСТОРИЈЕ“

По низата консултирања, најпосле роди плод иницијативата и желбата на југословенските историчари за повторно излегување на периодичниот орган на Сојузот на историските друштва на Југославија. Управата на Сојузот веќе ја формира Редакцијата на идното списание, на чело со главниот уредник Д-р Мирјана Грос. Од првиот состанок на Редакцијата, што се одржа во Загреб на 5. V. 1967 година, разбираме дека се премостени материјалните тешкотии, зашто списанието ќе го финансираат издавачкото претпријатие за учебници „Школска книга“ од Загреб, Заводот за издавање на учебници на СР Србија од Белград и Заводот за школство на СР Босна и Херцеговина од Сараево. Списанието ќе излегува под името „Настава историје“, што само по себе говори за неговата физиономија. Имено, Редакцијата појде и од досегашната недоволна свртеност на „Историски преглед“ кон проблемите на наставникот — историчар, кому едно вакво списание во прв ред треба да биде наменето. Впрочем, списанија кои ја третираат

наставната проблематика по историја одамна постојат во други земји, со оглед и на нејзината деликатност.

Во оваа смисла на состанокот се заклучи списанието да има три рубрики. (Наставата по историја) ќе ја опфаќа проблематиката на односната настава за сите училишта, во прв ред на основните што порано недоволно се практикувало. Од посебен интерес ќе бидат прилозите за посовремената организација на наставната работа, при што — покрај објавување на резултатите од истражувањата од оваа дидактика, како во земјата, така и во странство — ќе се настојува во секој број да има обработена наставна (методска) единица. Посебно ќе се инсистира постојано да се следи она што е актуелно, како што е, на пример, проблематиката на наставните програми, кои, кај нас речиси, секоја година се менуваат. Ова со цел наставникот да не биде нивни пасивен реализатор, туку подлабоко да му се осветлуваат концепциите на составувачите и доносителите на наставните програми.

Втората рубрика (Научни резултати) треба да ги содржи оние прилози во кои на посинтетизиран и обопштен начин ќе бидат презентирани резултатите на најновата југословенска историографија од еден период, епоха, област, регион, република и сл., да би биле практично употребливи (корисни) како содржина во наставната работа. Се разбира, овде се подразбира објавување и на сопствените резултати од истражувањето и помали прилози кои можат да бидат од интерес на наставниците. Пожелни се и прилози од историјата на врските на југословенските народи со нашите соседи. Освен од националната во оваа рубрика ќе бидат објавени и статии од општата историја, кои се од посебна важност, а пред се од периодот помеѓу двете светски војни или од историјата на ослободените земји, од соседите и сл. (Последниве прилози можат да имаат и информативен карактер, вклучувајќи ги и приказите на одделни книги од оваа тематика). Во истата рубрика ќе се настојува да се објавуваат и трудови од различните области на општествената надградба (филозофија, социологија, од современите текови на личновната и музичката уметност и др.), од помошните историски науки и сл., што треба да придонесува за издигнување на општото образование на наставникот.

За третата рубрика (Информации) се предвидува објавување на разни

рецензии, пред се на учебници и други училишни прирачници и помагала, потоа кратки прикази на излезени домашни и странски списанија што се од интерес за нашите историчари, како и библиографија, вклучувајќи библиографски единици и по методика на историската настава. Одделно внимание ќе се обрне и на дописите на самите наставници од теренот за својата активност, а најмногу за проблемите и резултатите од вончасовната работа. Во оваа рубрика се предвидуваат и „прашања и одговори“ и разни информации за музеите и други институции, за спомениците и сл., во нашите градови, региони, републики, кои треба практично да им послужат на наставниците при организирање на екскурзиите или други групни посети.

Прилозите ќе бидат печатени на сите три јазици на нашите народи (српскохрватски, словенечки и македонски) за попотполно обележување на југословенскиот карактер на списанието. Истото ќе излегува четири пати во годината.

Информацијава треба да се сфати и како апел до членството на Сојузот за соработка во списанието и повик за претплата. Дописите треба да се испраќаат на адреса: „Редакција часописа „Настава историје“ — Подузеће за издавање уџбеника и школске књиге „Школска књига“ — Загреб, Масарикова 28.

В. К.

СЕМИНАР ЗА СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА НАСТАВНИЦИТЕ ПО ИСТОРИЈА ВО БИТОЛА

На 17 и 18 март 1967 година Заводот за школство во Битола организира дводневен семинар за наставниците по Историја во училиштата од прв степен. Покрај нив, семинарот го посетуваа и студенти од Педагошката академија на Групата за историја-географија. Целта на семинарот беше да помогне за натамошно осовременување на наставната практика. И покрај пренатрупаноста на програмата, семинарот ги задоволи очекувањата на слушателите. Од презентираниот материјал, дискусијата и измената на искуство, наставниците имаа можност да го збогатат своето наставничко искуство и да ги освежат некои знаења во своето секавање.

На 17. III. претпладнето просветниот советник од Битола Александар Златевски поднесе реферат во кој ги изнесе своите согледувања во наставата по Историја, Географија, Запознавање на општеството и Основите на моралното воспитување во основните училишта на територијата на Битолска, Демир-Хисарска и Крушовска општина. Во своето излагање тој се задржа на наставната програма по овие предмети, давајќи критички забелешки на новата наставна програма, во која, според него, неоправдано се отфрлени некои области, како на пример револуционерната 1848 во VII одделение и сл. Другите негови согледувања беа посве-